

Trečiadienis / Mittwoch / Wednesday
Rugsėjo 9 d. / 9. September / September 9

Vieta/Veranstaltungsort/Venue
Vilniaus universiteto biblioteka, Universiteto g. 3, 01122 Vilnius

16.00–17.00

Dalyvių registracija / Registration of participants / Registrierung der Teilnehmer/innen
Teatro salės vestibulius / Foyer vor der Theatersaal / Foyer in front of the Theater Hall

Konferencijos atidarymas /Eröffnungsveranstaltung / Opening Ceremony

Teatro salė / Theatersaal / Theater Hall

17.15–18.30

Sveikinimai / Grußworte / Welcome addresses

prof. dr. Artūras Žukauskas

Vilniaus universiteto rektorius/ Rektor der Universität Vilnius / Rector of Vilnius University

dr. Gintaras Linas Grušas

Vilniaus arkivyskupas / Erzbischof von Vilnius / Archbishop of Vilnius

dr. h.c. Mindaugas Sabutis

Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčios vyskupas / Bischof der Evangelisch-Lutherischen Kirche in
Litauen / Bishop of the Evangelical Lutheran Church in Lithuania

Urmas Viilma

Estijos evangelikų liuteronų bažnyčios arkivyskupas / Erzbischof der Estnischen Evangelisch-
Lutherischen Kirche / Archbishop of the Estonian Evangelical Lutheran Church

Jutta Schmitz

Vokietijos Federacinės Respublikos ambasadorė Lietuvoje / Botschafterin der Bundesrepublik
Deutschland / Ambassador of the Federal Republic of Germany

Dr. Christian Suhm

Alfried Krupp Wissenschaftskolleg Greifswald mokslinis direktorius / Wissenschaftlicher
Geschäftsführer des Alfried Krupp Wissenschaftskollegs Greifswald / Scientific Director of the Alfried
Krupp Wissenschaftskolleg Greifswald

18.45–19.00

Konferencijos pristatymas / Einführung in die Tagung / Introduction to the conference

prof. dr. Axel E. Walter

19.00–19.45

Ižanginis pranešimas / Eröffnungsvortrag / Opening lecture

prof. dr. Dainora Pociūtė-Abukevičienė (Vilnius)

Reformacijos patirtys XVI a. Vilniuje

Experience of Reformation in 16th century Vilnius

Erfahrungen der Reformation in Vilnius

20.00–21.30

Priėmimas / Empfang / Reception

Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

Ketvirtadienis / Donnerstag / Thursday
Rugsėjo 10 d. / 10. September / September 10

Vieta/Veranstaltungsort/Venue
Vilniaus universiteto biblioteka, Universiteto g. 3, 01122 Vilnius

Plenariniai pranešimai / Plenarvorträge / Plenary presentations

Teatro salė/ Theatersaal / Theater Hall

9.00–10.30

prof. dr. Johann Anselm Steiger (Hamburgas /Hamburg)

Multimedialinė reformacijos įtaka pamokslams, kontempliacijai ir vaizdams
Multimediale Wirkungen der Reformation in Predigt, Meditation und Bild
Multimedial impacts of the Reformation on sermons, meditation and images

10.30–11.00

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break

Universiteto kavinė / afeteria der Universität / Cafeteria of the University

11.00–11.45

prof. dr. Heinrich Assel (Greifswaldas/ Greifswald)

Liuterio renesanso palikimas – šiandien?

Das Erbe der Lutherrenaissance – heute?

The heritage of the Lutherrenaissance – today?

11.45–12.30

prof. dr. Axel E. Walter (Klaipėda)

Proginė literatūra kaip protestantiškosios kasdienybės kultūros išraiškos priemonė
Gelegenheitsdichtung als Medium protestantischer Alltagskultur
Occasional literature as a medium of protestant everyday life culture

12.30–14.30

Pietų pertrauka / Mittagspause / Lunch break

1 Sekcija / Sektion 1 / Section 1

238 seminarų kambarys / Raum 238 / Room 238

14.30–15.00

prof. dr. Hillard von Thiessen (Rostokas /Rostock)

Reformacija ir gerovė. Reformacijos įtaka Šiaurės Vokietijos bendruomenių visuomenės normoms
Rostoko ir Liubeko pavyzdžiu

Reformation und Gemeinwohl. Die Wirkung der Reformation auf das Normengefüge norddeutscher
Kommunen am Beispiel Rostocks und Lübecks

Reformation and welfare. The impact of the Reformation on community norms of Northern German
Municipalities: Rostock and Lübeck

15.00–15.30

prof. dr. Heinrich Holze (Rostokas /Rostock)

„Šv. Petro bažnyčios maištininkas“. Joakimas Slüteris ir Rostoko reformacija konfesionalizmo ir
romantizmo laikais

„Der Rebell von St. Petri“. Joachim Slüter und die Rostocker Reformation in der Deutung von
Konfessionalismus und Romantik.

„The rebel of Saint Peter church“. Joachim Slüter and Reformation in Rostock at the time of
Confessionalism and Romanticism.

15.30–16.00

dr. habil. Andreas Stegmann (Berlynas /Berlin)

Liuteronų teologija Rostoke XVI ir XVII a.

Rostocker Theologie im 16. und 17. Jahrhundert

Lutheran theology in Rostock in 16 and 17 th centuries.

16.00–16.15

Diskusija / Diskussion / Discussion

16.15–16.45

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.45–17.15

dr. Claudius Sittig (Rostokas/ Rostock)
Danielio Friderici „Comoedia von dem alten und jungen Tobia“ (1637).
Daniel Fridericis „Comoedia von dem alten und jungen Tobia“ (1637).
Daniel Friderici's „Comoedia von dem alten und jungen Tobia“ (1637).

17.15–17.45

dr. Jost Eickmeyer (Heidelbergas/ Heidelberg)
Istoriografija, valstybės teorija ir spiritualizmas. Hanzos istorija, politika ir bomizmas Johano Angelijaus Werdenhageno (1581–1652) darbuose.
Historiographie, Staatstheorie und Spiritualismus. Zur Verschränkung von Hanse-Geschichte, Politik und Böhmismus bei Johann Angelius Werdenhagen (1581–1652).
Historiography, State theory and Spiritualism. Entanglement of Hansa history, politics and ‚Bohemismus‘ at Johann Angelius Werdenhagen (1581–1652).

17.45–18.00

Diskusija / Diskussion / Discussion

2 Sekcija / Sektion 2 / Section 2

239 seminarų kambarys/ Raum 239 / Room 239

15.00–15.30

prof. dr. Jolanta Gelumbeckaitė (Frankfurtas prie Maino/ Frankfurt/M.)
Pamokslų kultūra: postilės ir pamokslų rinkiniai.
Predigtkultur: Postillen, Predigtsammlungen.
Culture of Sermons: Postils and Collections of Sermons.

15.30–16.00

dr. Maciej Ptaszyński (Varšuva/ Warszawa)
Reformacijos pradžia Šiaurėje. Keliaujantys pamokslininkai Lenkijoje, Pomeranijoje ir Prūsijoje.
Anfang der Reformation im Norden. Wanderprediger in Polen, Pommern und Preußen.
Beginnings of the Reformation in the North. Itinerant Preachers in Poland, Pomerania, and Prussia.

16.00–16.15

Diskusija / Diskussion / Discussion

16.15–16.45

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.45–17.15

dr. Liliana Lewandowska (Torūnė/ Toruń)
Gdanskas kaip konfesinių ginčų vieta.
Danzig inmitten konfessioneller Lehrstreitigkeiten.
Danzig in the midst of confessional disputes.

17.15–17.45

dr. Kęstutis Daugirdas (Maincas/ Mainz)

Santykio su teologine dauguma modeliai Abiejų Tautų Respublikoje konfesionalizacijos lakotarpiau.
Die Modelle des Umgangs mit theologischer Pluralität in Polen-Litauen im konfessionellen Zeitalter.
Models of dealing with Theological Plurality in Polish–Lithuanian Commonwealth during
confessionalization.

17.45–18.00

Diskusija / Diskussion / Discussion

3 Sekcija / Sektion 3 / Section 3

Senato posėdžių salė / Senatssaal / Senate Hall

15.00–15.30

Jānis Krēsliņš (Stokholmas/ Stockholm)

Sakytinė ir rašytinė tradicija. Kaip Reformacija pakeitė Šiaurės rytų Europos žodinę tradiciją
Mündlichkeit und Schriftlichkeit. Wie wurde die Welt der Mündlichkeit des europäischen Nordostens von
der Reformation verändert?

Orality and Written Language. How has the world of orality been changed by the Reformation in the
European Northeast?

15.30–16.00

prof. dr. Kristi Viiding (Tartu)

Reformacija kaip humanistinės literatūros raidos impulsas Estijoje ir Livonijoje XVI – XVII amžiuje.
Reformation als Anstoß zur Entwicklung der humanistischen Literatur in Est- und Livland im 16. und 17.
Jahrhundert.

Reformation as impetus for development of humanistic literature in Estonia and Livonia in XVI – XVII
centuries.

16.00–16.15

Diskusija / Diskussion / Discussion

16.15–16.45

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break

Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.45–17.15

dr. Andres Andresen (Tartu)

Bažnytinės teisė po reformacijos Estijoje ir Livonijoje. Partikuliarizavimas, centralizacija, modernizacija.
Die nachreformatorische Kirchenrechtsordnung in Estland und Livland: Partikularisierung,
Zentralisierung, Modernisierung.

Orders of Church Law in Estonia and Livonia after Reformation: Particularization, centralization,
modernization.

17.15–17.45

dr. Kaarina Rein (Tartu)

Medicina ir teologija Tartu XVII amžiuje.

Medicine and theology in 17th century Tartu.

Medizin und Theologie im Tartu des 17. Jahrhunderts

17.45–18.15

dr. Vitolds Muižnieks (Ryga/ Riga)

Latvių laidotuvių papročiai ir liaudies tikėjimai remiantis archeologiniais XVI – XVIII a. radiniais.

Totenbrauchtum und Volksglaube der Letten nach archäologischen Zeugnissen des 16. bis 18.
Jahrhunderts.

Latvian Death rites and popular beliefs according to archeological findings from XVI – XVIII centuries.

18.15–18.30

Diskusija / Diskussion / Discussion

4 Sekcija / Sektion 4 / Section 4

Teatro salė/ Theatersaal / Theater Hall

14.30–15.00

prof. dr. Otfried Czaika (Oslos/ Oslo)

Skandinavų metropolijos kaip Reformacijos ir konfesionalizmo tarpininkės, rėmėjos ir dalyvės
Metropolen in Skandinavien als Vermittler, Förderer und Akteure von Reformation und
Konfessionalisierung

Metropolises in Scandinavia as mediators, supporters and actors of Reformation and confessionalization

15.00–15.30

prof. dr. Åke Sandström (Visbis/ Visby)

Užsienio prekyba Stokholme ir Švedijos kaip didžiosios valstybės formavimasis.
Der Stockholmer Außenhandel und die Großmachtzeit Schwedens.

The international trade of Stockholm and the formation of Sweden as a Great power

15.30–16.00

dr. David Gudmundsson (Lundas/ Lund)

Pamokslai ir maldaknygės Švedijos armijoje „Didžiosios Švedijos“ laikais
Sermons and Prayer Books in the Swedish Army during the Age of Greatness.

Predigten und Gebetsbücher in der schwedischen Armee während des ‚Großen Zeitalters‘

16.00–16.15

Diskusija / Diskussion / Discussion

16.15–16.45

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break

Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.45–17.15

dr. Valborg Lindgärde (Lundas/ Lund)

Tėvynės tarnyboje. Religinė literatūra ir skaitymas Švedijoje XVII a. pabaigoje.
Im Dienste des Vaterlands. Andachtsliteratur und Lesen im Schweden des späten 17. Jahrhunderts.
Serving the fatherland. Devotional literature and reading in Sweden in the late 17th century.

17.15–17.45

dr. Louise Nyholm Kallestrup (Odensė/ Odense)

Magija ir raganavimas Reformacijos ir konfesionalizmo epochoje
Magie und Zauberei im Zeitalter von Reformation und Konfessionalisierung.
Magic and witchcraft in the age of Reformation and confessionalization.

17.45–18.00

Diskusija / Diskussion / Discussion

5 Sekcija / Sektion 5 / Section 5

B 3 seminarų kambarys / Raum B 3 / Room B 3

15.00–15.30

prof. dr. Gudrun Wolfschmidt (Hamburgas/ Hamburg)

Pasaulio vaizdas, observatorijos ir astronominiai laikrodžiai – astronomijos kultūros istorija Baltijos jūros
regione.

Weltbild, Sternwarten und astronomische Uhren – Kulturgeschichte der Astronomie im Ostseeraum.

World view, observatories and Astronomical clocks - cultural history of astronomy in the Baltic sea region.

15.30–16.00

doc. dr. habil. Peter Tenhaef (Greifswaldas/ Greifswald)

Proginės muzikos religiniai aspektai Baltijos jūros regione ankstyvaisiais naujaisiais laikais.
Religiöse Aspekte der Gelegenheitsmusik des Ostseeraums in der Frühen Neuzeit.
Religious aspects of occasional music in the Baltic sea region in early modern times.

16.00–16.15

Diskusija / Diskussion / Discussion

16.15–16.45

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.45–17.15

prof. dr. Mary Frandsen (Notre Dame , JAV/ Notre Dame, USA)

Nuo Beslerio iki Buxtehudės: Muzika ir Kristaus kančios aukštinimas Baltijos šalyse XVII a.
Von Besler zu Buxtehude: Musik und Passionsfrömmigkeit im Baltikum im 17. Jahrhundert.
From Besler to Buxtehude: Music and Passion piety in the Baltic States in the 17th century.

17.15–17.45

prof. dr. Walter Werbeck (Greifswaldas/Greifswald)

Choralo redakcija: vietos, formos, funkcijos.
Choralbearbeitung: Orte, Formen, Funktionen.
Chorale revision: places, forms, functions.

17.45–18.00

Diskusija / Diskussion / Discussion

Vakaro renginys / Abendveranstaltung / Evening event

18.45–19.30

Ekskursija po Vilniaus universiteto biblioteką/ Führung durch die Bibliothek der Universität Vilnius /
Guided tour of Vilnius University Library

19.30–20.00

prof. dr. Axel E. Walter

„Reformacijos kultūrinio poveikio atspindys Vilniaus universiteto bibliotekos istoriniuose rinkiniuose –
virtuali knygų paroda“
„Die Wechselwirkungen der Reformation im Spiegel der historischen Bestände der Universitätsbibliothek
Vilnius – Eine virtuelle Buchausstellung“
“The Cultural Effects of the Reformation reflected through the Historical Collections of Vilnius
University Library – A virtual book exhibition”
Baltoji salė/ Weißer Saal / White Haal

Penktadienis / Freitag / Friday
Rugsėjo 11 d. / 11. September / September 11

Vieta/Veranstaltungsort/Venue
Vilniaus universiteto biblioteka, Universiteto g. 3, 01122 Vilnius

Plenariniai pranešimai / Plenarvorträge / Plenary presentations

Teatro salė/ Theatersaal / Theater Hall

9.00–9.45

prof. dr. Nina Koefoed (Orhusas/ Århus)

Kultūros reikšmė liuteronų namuose: jausmai, santykiai, tapatybės.
Zur Kulturbedeutung des lutherischen Hauses: Gefühle, Beziehungen und Identitäten
The Cultural Meaning of the Lutheran household: Feelings, relations and identities.

9.45–10.30

prof. dr. dr. h.c. Michael North (Greifswaldas/ Greifswald)

Sekuliarizacija, maištas, migracija, inovacija: ekonominis ir socialinis reformacijos poveikis Baltijos jūros regione.

Säkularisation, Rebellion, Migration, Innovation: Die ökonomischen und sozialen Auswirkungen der Reformation im Ostseeraum.

Secularization, rebellion, migration, innovation: economical and social effects of the Reformation in the Baltic sea region.

10.30–11.00

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break

Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

11.00–11.45

prof. dr. Stefanie Arend (Rostokas/ Rostock)

Andreaso Tscheringo „Pagiriamasis žodis spaudai“ (1640) kaip kultūros kritikos šaltinis.

Andreas Tschernings „Lob der Buchdruckerey“ (1640) als Medium der Kulturkritik.

Andreas Tscherning's „Praise to press“ (1640) as a medium of cultural critic.

11.45–12.30

prof. dr. Ojars Sparitis (Ryga/ Riga)

Protestantiškoji bažnytinė architektūra Latvijoje – nuo katedros iki bendruomenės centro ir aristokratų mauzoliejaus.

Frühprotestantische Sakralarchitektur Lettlands – von der Kathedrankirche über das Gemeindehaus bis hin zum Adelsmausoleum.

Protestant Sacred Architecture in Latvia – from Cathedral to Church Hall and aristocratic Mausoleum

12.30–14.30

Pietų pertrauka / Mittagspause / Lunch break

14.30–17.00

Ekskursija po miestą / Stadtführung / Guided tour of Vilnius' Old Town

Vakaro renginys / Abendveranstaltung / Evening event

Vieta/Veranstaltungsort/Venue

Vilniaus universiteto bibliotekos Mokslinės komunikacijos ir informacijos centras (MKIC), Saulėtekio al.
5, 10222 Vilnius

17.00–17.30

Pervežimas į MKIC / Transfer zum MKIC / Transfer to MKIC

17.30–18.00

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break

Kavinė „Aula“/ Cafeteria „Aula“/ Cafeteria „Aula“

18.00–18.30

Ekskursija po pastatą / Führung durch das Gebäude / Tour of the building

18.30–18.45

Sveikinimai / Grußworte / Welcome addresses
dr. Hans-Jürgen Abromeit
Meklenburgo ir Pomeranijos parapijos vyskupas
Bischof im Sprengel Mecklenburg und Pommern
Bishop in the parish of Mecklenburg and Pomerania

Irena Krivienė

Vilniaus universiteto bibliotekos generalinė direktorė/ Generaldirektorin der Universitätsbibliothek
Vilnius/ General Director of Vilnius University Library

18.45–19.30

Vieša paskaita/Öffentlicher Abendvortrag/Public lecture

prof. dr. dr. h.c. mult. Klaus Garber (Osnabriukas/ Osnabrück)

Mare balticum. Knygos ir bibliotekos, kolekcionieriai ir kolekcionavimas Baltijos jūros regione.
Mare balticum. Bücher und Bibliotheken, Sammler und Sammeln unter dem Stern des Ostseeraums.
Mare balticum. Books and libraries, collectors and collections under the star of the Baltic sea

19.30–21.00

Priėmimas / Empfang / Reception
Salė C/ Raum C/ Room C

Šeštadienis / Samstag / Saturday

Rugsėjo 12 d. / 12. September / September 12

Vieta/Veranstaltungsort/Venue

Vilniaus universiteto biblioteka, Universiteto g. 3, 01122 Vilnius

Plenariniai pranešimai / Plenarvorträge / Plenary presentations

Teatro salė/ Theatersaal / Theater Hall

9.00–9.45

prof. dr. Anna Vind (Kopenhaga/ Kopenhagen)

“Lutherus triumphans”. Liuterio priėmimo XVI ir XVII a. Danijoje pavyzdžiai.
“Lutherus triumphans”. Examples of the reception of Luther in 16th and 17th century Denmark.
„Lutherus triumphans“. Beispiele der Luther-Rezeption im Dänemark des 16. und 17. Jahrhundert.

9.45–10.30

prof. dr. Konrad Küster (Freiburgas/ Freiburg)

Baltijos jūros regiono muzikinė topografija 1500–1700.
Musikalische Topographie des Ostseeraums zwischen 1500 und 1700.
Musical topography of the Baltic sea region in 1500–1700.

10.30–11.00

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

1 Sekcija / Sektion 1 / Section 1

238 seminarų kambarys / Raum 238 / Room 238

11.00–11.30

doc. dr. habil. Tim Lorentzen (Miunchenas/ München)

Socialinės apsaugos reformavimas Pomeranijoje.

Reformation der Sozialfürsorge in Pommern.

Reformation of Social Welfare in Pomerania.

11.30–12.00

prof. dr. Dirk Niefanger (Erlangenas/Niurnbergas/ Erlangen/Nürnberg)

Kristupo Pretorijaus „Stargaris“ kaip istorinė drama.

„Stargaris“ von Christoph Praetorius als Geschichtsdrama.

„Stargaris“ by Christoph Praetorius as Historical drama.

12.00–12.30

prof. dr. Sabine Mödersheim (Madisonas/ Madison)

Vizualinių medijų įtaka reformacijos plėtrai Baltijos jūros regione: Danielio Kramerio emblemos kaligramos ir skrajutės.

Zur Rolle visueller Medien bei der Verbreitung der Reformation im Ostseeraum: Daniel Cramers Embleme, Figurengedichte und Flugblätter.

The role of visual media on the dissemination of the Reformation in the Baltic sea region: Emblems, Concrete Poetry and Broadside prints of Daniel Cramer.

12.30–12.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

12.45–14.30

Pietų pertrauka / Mittagspause / Lunch break

14.30–15.00

prof. dr. Piotr Urbański (Poznanė/Poznan)

Liuteroniškoji polemikinė teologija 17 a. Ščecine.

Lutheran Polemical Theology in Seventeenth Century Stettin.

Polemik der lutherischen Theologie im Stettin des 17. Jahrhunderts.

15.00–15.30

prof. dr. Matthias Schneider (Greifswaldas/Greifswald)

Bugenhageno bažnytinės taisyklės ir liturginė vargonų muzika Baltijos jūros regione.

Bugenhagens Kirchenordnungen und die liturgische Orgelmusik im Ostseeraum.

Bugenhagen's Church Order and liturgical organ music in the Baltic sea region.

15.30–15.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

15.45–16.15

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break

Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.15–16.45

dr. Uta Kuhl (Gotorpas/ Gottorf)

Gotorpo pilies koplyčia kaip ankstyvosios protestantiškosios bažnytinės erdvės Baltijos jūros regiono pavyzdys. Modeliai ir istorinis poveikis.

Die Gottorfer Schlosskapelle als früher protestantischer Kirchenraum im Ostseeraum. Zu Vorbildern und zur Wirkungsgeschichte.

The Chapel of Gottorf Castle as an example of an early protestant church room in the Baltic Sea region. Role models and effects.

16.45–17.15

Andreas Betz (Hamburgas/ Hamburg)

Povilo Tarnovo (1562–1633) teologijos politiniai aspektai.
Politische Aspekte in der Theologie Paul Tarnows(1562–1633).
Political aspects in Paul Tarnow's (1562–1633) theology.

17.15–17.30

Diskusija / Diskussion / Discussion

2 Sekcija / Sektion 2 / Section 2

239 seminarų kambarys / Raum 239 / Room 239

11.00–11.30

Raimonda Nabažaitė (Klaipėda)

Archeologiniai tyrimai reformacijos kultūros ir konfesinio identiteto priegose: pietrytinio Baltijos regiono (Klaipėda) ir Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės (Vilniaus) kokliai.
Archäologische Forschungen zur Reformationskultur und zu konfessioneller Identität: Ofenkacheln aus dem südöstlichen Ostseeraum (Memel) und dem Großfürstentum Litauen (Vilnius).
Archeological investigations on Reformation cultural and confessional identity: oven tiles of Southeastern Baltic region (Klaipėda) and Great Duchy of Lithuania (Vilnius).

11.30–12.00

doc. dr. Vacys Vaivada (Klaipėda)

Tikėjimo gilumo klausimas XV a. pab. – XVI a. pr. Žemaitijoje
Die Frage der Tiefe des Glaubens in Žemaitija am Ende 15. und Anfang 16. Jahrhunderts
The question of the depth of faith in Žemaitija at the end of the 15th and early 16th century.

12.00–12.30

dr. Malgorzata Grzywacz (Poznanė/ Poznan)

Moterys ir Reformacija Lenkijoje.
Frauen und Reformation in Polen.
Women and Reformation in Poland.

12.30–12.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

12.45–14.30

Pietų pertrauka / Mittagspause / Lunch break

14.30–15.00

dr. Piotr Kociumbas (Varšuva/ Warszawa)

Bažnytinės giesmės ankstyvųjų naujųjų laikų Gdanske. Himnologijos ištakos ir meninės inspiracijos.
Das evangelische Kirchenlied im frühneuzeitlichen Danzig. Hymnologische Quellen und künstlerische Inspirationen.
Protestant Hymns in Early Modern Danzig of Early modern times. Hymnological Sources and Artistic Inspirations.

15.00–15.30

prof. dr. Katarzyna Meller (Poznanė/ Poznan)

Padauginta įvairovė. Liuteriškoji inspiracija Lenkijos "Aukso amžiaus" kultūroje (XVI a. pirmoji pusė).
Diversity multiplied. Lutheran inspirations in the Polish culture of the Golden Age (the first half of the 16th century).
Multiplizierte Vielfalt. Lutherische Einflüsse auf die Polnische Kultur des Goldenen Zeitalters (1. Hälfte des 16. Jahrhunderts)

15.30–15.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

15.45–16.15

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

3 Sekcija / Sektion 3 / Section 3

Senato posėdžių salė / Senatssaal / Senate Hall

11.00–11.30

doc. Dr. habil. Marion Kobelt-Groch (Hamburgas/ Hamburg)

„Der Christ bei den Särgen“ (1766). Antono Frydricho Bušingo laidotuvių kalba Sankt-Peterburge.

„Der Christ bei den Särgen“ (1766). Anton Friedrich Büschings St. Petersburger Grabreden.

„Der Christ bei den Särgen“ (1766). Anton Friedrich Büsching's Saint Petersburg funeral speech.

11.30–12.00

prof. dr. Māra Grudule (Ryga/ Riga)

Reformacija kaip latviškos rašytinės poezijos pradžia.
Reformation as the beginnings of written poetry in Latvian.
Die Reformation als Beginn geschriebener Dichtung in Lettland.

12.00–12.30

prof. dr. Lolita Furmane (Ryga/ Riga)

Kuršo miesto bažnytinė muzika 18 a. pabaigoje.
Kirchenmusik in einer kurländischen Stadt am Ende des 18. Jahrhunderts.
Church music in a Courland town at the end of XVIII century.

12.30–12.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

12.45–14.30

Pietų pertrauka / Mittagspause / Lunch break

14.30–15.00

prof. dr. Tiiu Reimo (Talinā/ Tallinn)

Estijos provincijas konsistorijas leidybinė veikla XVIII ir XIX a.
Die Verlagstätigkeit des Estländischen Provinzialkonsistoriums im 18. und 19. Jahrhundert.
Publishing Activity of the Estonian Provincial Consistory in the 18th and 19th centuries.

15.00–15.30

prof. dr. Jüri Kivimäe (Torontā/ Toronto)

Knygos ir pamokslininkai. Revelio mikrokosmas reformacijos laikais.
Bücher und Prediger: Der Revaler Mikrokosmos im Reformationszeitalter.
Books and Preachers: The Microcosm of Reval in the Age of Reformation.

15.30–15.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

15.45–16.15

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.15–16.45

prof. dr. Gvido Straube (Ryga/ Riga)

Valstiečių krikščioniškasis ugdymas Livonijoje XVII – XVIII amžiuje.
Die christliche Ausbildung der Bauern in Livland im 17.–18.Jahrhundert.
Christian education of peasants in Livonia in XVII – XVIII centuries.

16.45–17.15

prof. dr. Laura Ronchi de Michelis (Roma/ Rom)

Reformacija Maskvoje 16 a. Žinios, santykiai, polemika.
The Reformation in Muscovy in the XVIth century. Knowledge, Relationship, Polemic.
Die Reformation in Moskau im 16. Jahrhundert. Wissen, Beziehung, Polemik.

17.15–17.30

Diskusija / Diskussion / Discussion

4 Sekcija / Sektion 4 / Section 4

Teatro salė/ Theatersaal / Theater Hall

11.00–11.30

prof. dr. Jens E. Olesen (Greifswaldas/ Greifswald)

Dinastiniai santykiai ir kunigaikščių kontaktai Baltijos regione
Dynastische Beziehungen und Fürstenkontakte im Ostseeraum
Dynastic relations and Sovereign Prince contacts in the Baltic region

11.30–12.00

Matthias Lundberg (Upsala/ Uppsala)

Ne liturginė mokyklų muzika Baltijos regione ir jos vaidmuo liuteronų reformacijos judėjime
Non-liturgical School Music in the Baltic Region and its Role in the Lutheran Reformation Movement
Nicht-liturgische Schulmusik in der Ostseeregion und ihre Rolle in der lutherischen
Reformationsbewegung

12.00–12.30

prof. dr. Jason Lavery (Oklahoma)

Gustavas Vaza ir Turku vyskupijos padalijimas 1554 m.
Gustav Vasa and the Partition of the Diocese of Turku 1554.
Gustav Vasa und die Teilung der Diözese Turku 1554.

12.30–12.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

12.45–14.30

Pietų pertrauka / Mittagspause / Lunch break

14.30–15.00

prof. dr. Simo Heininen (Helsinki/ Helsinki)

Mikaelis Agrikola ir suomių kalba.
Mikael Agricola und die finnische Sprache.
Mikael Agricola and Finnish language.

15.00–15.30

dr. Mia Korpiola (Helsinki/ Helsinki)

Regioniniai skirtumai traktuojant santuoką ir seksualinius nusikaltimus Švedijos vyskupijų teismuose
Reformacijos laikotariu, apie 1590-1610 m.
Regional Variation in Dealing with Marriage and Sexual Crime in the Diocesan Courts of Reformation

Sweden, ca. 1590-1610.

Regionale Variationen in der Behandlung von Ehe- und Sexualkriminalität in den Diözesengerichten in Schweden der Reformation, ca. 1590-1610.

15.30–15.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

15.45–16.15

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.15–16.45

prof. dr. dr. h.c. Anders Jarlert (Lundas/ Lund)

Evangelikų santuoka. Švedijos kapitulų patirtis organizuojant santuoką 1720–1722 m.
Evangelische Ehepraxis. Die Kriegshehesachen in den schwedischen Domkapiteln 1720–1722.
Evangelical marriage practice. Cases of Marriages in War in Swedish Cathedral chapters in 1720-1722.

16.45–17.15

prof. dr. Tuija Laine (Helsinki/ Helsinki)

Svarbiausios religinės Suomijos knygos nuo XVII a.
Finnish Primary Religious Books from the Seventeenth Century.
Lutherische Buchkultur in Finnland

17.15–17.30

Diskusija / Diskussion / Discussion

5 Sekcija / Sektion 5 / Section 5

B 3 seminarų kambarys / Raum B 3 / Room B 3

11.00–11.30

prof. dr. Tarald Rasmussen (Oslo/ Oslo)

Nilso Hemingseno kūrinys „De Methodis“ (1555).
Niels Hemmingsens De Methodis (1555).
Niels Hemmingsen's work De Methodis (1555).

11.30–12.00

Ilmari Karimies (Helsinki/ Helsinki)

Grynoji ir nuosaikioji liuteronybė. Apeliavimas į Lutherį sprendžiant suomių pietistų judėjimų konfliktus XIX a. ir XX a. pradžioje.

Pure and Sober Lutheranism. The Appeal to Luther in the Conflicts between the Finnish Pietist Movements in the 19th and early 20th Century

Reines und sachliches Luthertum. Die Berufung auf Luther in den Konflikten zwischen den finnischen pietistischen Bewegungen im 19. und frühen 20. Jahrhunderts

12.00–12.30

prof. dr. Christine Svinth-Værge Pöder (Kopenhaga/ Kopenhagen)

Liuterronybės renesanso Reformacijos teorijos
Reformationstheorien der Lutherrenaissance
Reformation theories of the Luther renaissance

12.30–12.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

12.45–14.30

Pietų pertrauka / Mittagspause / Lunch break

14.30–15.00

prof. dr. Antti Raunio (Joensuu/ Joensuu)
Šiaurės liuteronybė kaip socialinė etinė kultūra
Luthertum als (sozio-)ethische Kultur
Northern Lutheranism as social ethical culture

15.00–15.30

prof. dr. Bo Kristian Holm (Orhusas/ Århus)
Teologinė ir socialinė poveikio istorijos struktūra.
Theologisch-soziale Formationen der Wirkungsgeschichte.
Theological and social formations of impact history.

15.30–15.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

15.45–16.15

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

16.15–16.45

prof. dr. Carsten Pallesen (Kopenhaga/ Kopenhagen)
Šiaurietiško principo deflekcijos Hamlete, Hegelio ir Hičkoko kūryboje: Reformacijos idėjos
peržiūrėjimas Šiaurės – Šiaurės Vakarų pusrutulyje
Deflections of the Northern Principle in Hamlet, Hegel and Hitchcock. Re-assessing the concept of
Reformation in the North-North-Western Hemisphere
Deflektionen des Nördlichen Prinzips bei Hamlet, Hegel und Hitchcock. Neubewertung des Konzepts der
Reformation in der nord-nord-westlichen Hemisphäre

16.45–17.15

prof. dr. Günter Bader (Bona/ Bonn)
Reformacija – renesansas – žvalgyba. Protestantizmo ateities perspektyvos.
Reformation - Renaissance - Reconnaissance. Perspektiven zur Zukunft des Protestantismus.
Reformation – Renaissance – Reconnaissance. Perspectives on the future of Protestantism.

17.15–17.30

Diskusija / Diskussion / Discussion

18.30–20.00

Vykdomojo komiteto posėdis (tik pakviesti asmenys) / Sitzung des Leitungsgremiums (gesonderte
Einladung) / Meeting of the Management Committee (by invitation)
Senato posėdžių salė / Senatssaal / Senate Hall

Sekmadienis / Sonntag / Sunday
Rugsėjo 13 d. / 13. September / September 13

Vieta/Veranstaltungsort/Venue
Vilniaus universiteto biblioteka, Universiteto g. 3, 01122 Vilnius

Plenariniai pranešimai / Plenarvorträge / Plenary presentations
Teatro salė/ Theatersaal / Theater Hall

9.00–9.45

prof. dr. Wladimir Gilmanov (Kaliningradas / Kaliningrad)
Tikėjimas ir politika. Hercogas Albrechtas ir Reformacijos laikų hermeneutinis konfliktas.

Glaube und Politik. Herzog Albrecht im hermeneutischen Konflikt der Reformationszeit.
Faith and Politics. Duke Albrecht in the hermeneutical conflict of Reformation period.

9.45–10.30

prof. dr. Carsten Bach-Nielsen (Orhusas / Århus)
Reformacijos šimtmečių jubiliejai Danijoje.
Reformation centenaries in the Danish states.
Reformationsjubiläen in Dänemark

10.30–11.00

Kavos pertrauka / Kaffeepause / Coffee break
Universiteto kavinė / Cafeteria der Universität / Cafeteria of the University

1 Sekcija / Sektion 1 / Section 1

238 seminarų kambarys / Raum 238 / Room 238

11.00–11.30

dr. Thomas Illg (Hamburgas/ Hamburg)
Rostoko teologas Heinrichas Müller (1631-1675) kaip Johanno Arndto pamaldumo įpėdinis
Der Rostocker Theologe Heinrich Müller (1631–1675) als Rezipient der Frömmigkeit Johann Arndts.
The Rostock theologian Heinrich Müller (1631–1675) as a recipient of Johann Arndt's piety

11.30–12.00

Reinhard Gruhl (Hamburgas/ Hamburg)
Protestantiškoji poezija kalendoriuose Rostoke. Natano Chitreuso kūrinys „Die Fasti Ecclesiae
Christianae“.
Protestantische Kalenderdichtung in Rostock: Die „Fasti Ecclesiae Christianae“ des Nathan Chytraeus.
Rostock Protestant poetry in calendars. Nathan Chytraeus work „Die Fasti Ecclesiae Christianae“.

12.00–12.30

Christian Schmidt (Hamburgas/ Hamburg)
Ritualo parodija kaip identiteto ritualas. Henriko Kilmano drama „Tetzlocramia“ skirta 1617 m.
reformacijos jubiliejui Ščecine.
Ritualparodie als Identitätsritual. Heinrich Kielmanns Drama „Tetzlocramia“ zum Reformationsjubiläum
1617 in Stettin.
Parody of rituals as identity ritual. Heinrich Kielmann's drama „Tetzlocramia“ on the occasion of the
Reformation jubilee 1617 in Stettin.

12.30–12.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

2 Sekcija / Sektion 2 / Section 2

239 seminarų kambarys / Raum 239 / Room 239

11.00–11.30

doc. dr. Arūnas Baublys (Klaipėda)
Protestantų tikėjimas tarp Lenkijos ir Lietuvos valstybės ir Prūsijos Karalystės. Danielio Ernsto
Jablonskio darbai.
Transfer des reformatorischen Glaubens zwischen der polnisch-litauischen Adelsrepublik und dem
Königreich Preußen. Das Wirken von Ernst Daniel Jablonski
Transfer of the protestant belief between the Polish-Lithuanian Commonwealth and the Kingdom of
Prussia. The work of Daniel Ernst Jablonski

11.30–12.00

Aleksandra Adamczyk (Hamburgas/ Hamburg)
Pomeranijos pastoriai - dvasininko įvaizdis mene
Pastors in Pomerania – the image of a clergyman in art
Kunststiftungen von Pastoren in Pommern

12.00–12.15

Diskusija / Diskussion / Discussion

3 Sekcija / Sektion 3 / Section 3

Senato posėdžių salė / Senatssaal / Senate Hall

11.00–11.30

prof. dr. Jürgen Joachimsthaler (Marburgas/ Marburg)
Reformacijos indelis į baltiškojo identiteto koncepcijos atsiradimą.
Der Beitrag der Reformation zur Entstehung baltischer Identitätskonzepte.
Contribution of the Reformation to creation of Baltic identity concepts.

11.30–12.00

prof. dr. Larissa Polubojarinova (Sankt Peterburgas/ St. Petersburg)
Liuteronybės pėdsakai XVIII – XX a. Sank Peterburgo poezijoje
Lutherische Linien in der St. Petersburger Poesie des 18.–20. Jahrhunderts
Lutheran tracks in St. Petersburg poetry of the 18th-20th century

12.00–12.30

prof. dr. Riho Altnurme (Tartu)
Evangelikų bažnyčios įsteigimas švedų laikais.
Die Gründung der evangelischen Kirche in der schwedischen Zeit.
The Foundation of Evangelical Church during Swedish time.

12.30–12.45

Diskusija / Diskussion / Discussion

Konferencijos uždarymas / Abschlussveranstaltung / Closing ceremony\

19.30–21.00

Vargonų muzikos koncertas
Öffentliches Orgelkonzert
Public Organ Recital
(prof. dr. Matthias Schneider)
Šv. Jonų bažnyčia / Universitätskirche / University Church